

Skriftlig fremsættelse (2. april 2024)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Ændring af reglerne om hastesikring og udlevering af oplysninger om teletrafik, reglerne om genoptagelse af straffesager m.v.)

(Lovforslag nr. L 148)

Der er på baggrund af EU-Domstolens dom af 5. april 2022 i sag nr. C-140/20 (Commissioner of An Garda Síochána m.fl.) behov for at ændre en række bestemmelser i retsplejeloven vedrørende hastesikring og udlevering af trafik- og lokaliseringsdata, således at bestemmelserne bringes i overensstemmelse med EU-retten. Bestemmelserne er efter dommens afsigelse blevet fortolket i overensstemmelse med EU-retten. Med nærværende lovforslag foreslås det at bringe de gældende regler i retsplejeloven i overensstemmelse med Domstolens praksis.

Lovforslaget har navnlig til formål at ændre retsplejelovens regler om politiets adgang til trafikdata, som teleudbydere er forpligtede til at registrere og opbevare efter regler udstedt i medfør af retsplejelovens § 786 e (generel og uddifferentieret registrering og opbevaring af trafikdata med henblik på beskyttelse af den nationale sikkerhed).

Efter de gældende regler i retsplejeloven kan politiet som udgangspunkt få adgang til sådanne trafikdata, hvis efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 3 år eller derover.

Lovforslaget vil indebære, at politiet fremover kun kan få adgang til oplysninger, der er registeret og opbevaret efter regler udstedt i medfør af retsplejelovens § 786 e, hvis det sker med henblik på efterforskning af forsætlige overtrædelser af straffelovens 12. eller 13. kapitel. Der vil tilsvarende kun kunne foretages hastesikring af oplysningerne, hvis efterforskningen angår forsætlige overtrædelser af straffelovens 12. eller 13. kapitel.

Oplysninger, som teleudbyderne registrerer på andet grundlag end en pligt efter regler udstedt i medfør af retsplejelovens § 786 e, vil politiet fortsat kunne få adgang til efter de regler, der gælder i dag. Det vil sige, at pålæg om udlevering af trafikdata som udgangspunkt vil kræve,

at efterforskningen skal angå en lovovertrædelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 3 år eller derover.

Herudover foreslås det med lovforslaget at ændre retsplejelovens § 806, stk. 4, således at politiets pålæg til teleudbydere om udlevering af loggede oplysninger uden forudgående retskendelse altid efterfølgende skal forelægges retten til godkendelse. Efter de gældende regler skal pålægget kun forelægges for retten, hvis teleudbyderen anmoder om det.

Endvidere indeholder lovforslaget et forslag om, at der ikke skal gives underretning efter retsplejelovens § 788 ved meddelelse af pålæg om edition, der angår trafik- og lokaliseringsdata inden for et nærmere angivet område, jf. retsplejelovens § 804, jf. § 804 a.

Lovforslaget indeholder herudover forslag om ændring af reglerne om genoptagelse af sager behandlet i strafferetsplejen. Forslaget indebærer, at en sag, uanset afgørelsens form, som har været behandlet i strafferetsplejen, på begæring kan genoptages for, at den danske stat kan rette sig efter en endelig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark er part i. Baggrunden er, at der i dag kan være tilfælde, hvor det ikke er muligt efter de gældende regler i retsplejeloven at få genoptaget sådanne sager ved domstolene, selv om det vurderes, at genoptagelse kan bringe en krænkelse, der er fastslået i en endelig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, til ophør og råde bod herpå. Justitsministeriet finder i lyset heraf, at der bør tilvejebringes det nødvendige lovgrundlag for genoptagelse for at rette sig efter en endelig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Endelig indeholder lovforslaget et forslag om at ophæve retsplejelovens krav om afholdelse af fire årlige kredsmøder i kredsradene.

Lovforslaget bringer de gældende regler i retsplejeloven i overensstemmelse med EU-Domstolens retspraksis vedrørende hastesikring og udlevering af trafik- og lokaliseringsdata og ønskes derfor behandlet i indeværende samling.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.